

Пакъ ли самъ чистишъ? — дръпна той приятелски за рамото. — Е, стиде, хайде, почини си малко! Цѣлъ животъ ли все така ще карашъ?

— Не, ами...

— Що?

— Дѣдо отиде въ града, утре ще дойде, та рекохъ самъ да го замѣ-

...
— Дѣдо ти е старъ, нека самъ работи, защото туй всичко си е нево... Той има защо... Ти си младъ трѣбва да играешъ, не ти трѣбващо... Хайде съ менъ!

— Кжде?

— Ще видишъ!

— По-напредъ кажи, иначе не трѣ...

— Добре де, ще ти кажа. Тръгвай! Не искашъ, азъ мога и самъ...

И Велко тръгна нататъкъ.

— Почакай малко, азъ ей сега... Димето изтърси прѣстѣта отъ по-

та си, изми набърже калнитѣ си ржвъ водата и твърдо пристѣпи.

— Сега ще кажешъ ли?

— Ще кажа.

Двамата тръгнаха. Велко се бавѣше. Димето бѣше разтворилъ отъ любопытство уста и внимателно пристѣпваше до него. Велко спокойно разважаше:

— Ще отидемъ въ пещерата горе, тамъ има много прилепи. Сега е още студло, тѣ сж накацали и спятъ... Сега се покатеримъ по скалитѣ и ще изловимъ всички до единъ. Искашъ ли?

Димето се колебаеше.

— Какво ще правимъ отъ тѣхъ? Този въпросъ озадачи Велко. Той спрѣ и махна съ ржка.

— Хе, глупчо, ще ги навържемъ и си играемъ.

— Ами не хапятъ ли?

— Хапятъ, ама не боли. Пъкъ ние ги ловимъ съ шапкитѣ си. Страхъ те е?

— Не ме е страхъ, ама...

— Какво?

— Дѣдо каза, че не е хубаво да замѣтаме животнитѣ...

— Дѣдото все знае! Остави го него да си копае картофитѣ.

Иванъ Мартиновъ

Борбата съ пещернитѣ орли (2)

Димето се спрѣ. Велко го гледаше изподъ вежди и вътрешно се наслаждаваше на неговото колебание.

— Ще дойдешъ ли?

Въ очитѣ на Велко блесна презрительно пламъче. „Страхува се!“ — помисли той и се засмѣ.

— Е, хайде де, единъ младъ пиратъ не мисли като тебе, — каза на подбивъ Велко, застана до рова и нетърпеливо зачака. — Ти си най-страхливиятъ отъ цѣлата ни банда!

Отъ тия думи Димето се почувствува толкова униженъ и обиденъ, че още малко и сълзитѣ щѣха да бликнатъ въ изобилие. Той погледна Велко, и веднага наведе глава. Въ погледа му прочете подигравателенъ въпросъ: „Е, хайде де, нали си герой?“

— Ще дойда! — каза той така спокойно и твърдо, че решението му уплаши Велко.

— Добре, да вървимъ!

И тръгнаха редомъ по каменливата пжтечка къмъ хълма.

* * *

Пещерата бѣше малка, тѣсна и приличаше на голѣма черна дупка. Велко пръвъ влѣзе въ нея. Димето го последва съ предпазливи стѣпки. Той за пръвъ пжтъ идваше тукъ.

Вжтре бѣше тъмно и хладно. Една неприятна, тежка миризма на влага и застоенъ въздухъ го удари въ носа още при самия входъ.

Отначало тѣ вървѣха слѣпешкомъ въ тъмнината и опипваха съ ржце стѣнитѣ, постепенно очитѣ имъ привикваха и тѣ започнаха да разпознаватъ отдѣлнитѣ предмети. Коридорътъ се стѣсняваше, докато стана толкова тѣсенъ, че тѣ трѣбваше да пълзятъ приведени.

Димето гледаше съ разширени отъ ужасъ очи и, притаилъ дѣхъ, следваше Велко. Съ голѣми усилия той се мъчеше да скрие своя страхъ отъ него. Но

този често се обръщаше и го питаше: „Страхувашъ ли се, а?“ Той казваше това съ известна насмѣшка и Димето като че ли виждаше предизвикателния му погледъ въ мрака.

Така тѣ пълзѣха дълго време. Димето усѣщаше, че се задушава безъ въздухъ. Той разтваряше гърди и дълбоко вдишваше студения, влаженъ въздухъ. Следъ малко стана широко и просторно. Димето разбра това по свежия въздухъ, който го лѣхна въ лицето.

— Можемъ да се изправимъ вече, — каза шепнешкомъ Велко, като че ли се страхуваше да наруши гробната тишина на пещерата. Той стана, въздѣхна отъ облекчение и добави радостно. — Намираме се точно въ срѣдата.

Димето предпазливо се изправи. Него още го потискаше впечатлението, че щомъ стане на крака, главата му ще се чукне въ грапавия сводъ на пещерата. Той страховито се озърна въ мрака и несъзнателно хвана Велко за ржката.

— Де сж прилепитъ?

— Тукъ сж, ей на онава мѣсто! — посочи Велко съ ржка! — Ела съ менъ!

Гласътъ му треперѣше.

— Кжде ще отидемъ?

— На другия изходъ, тамъ има гнѣзда съ малки орлета... Ще си вземемъ по едно.

Двамата тръгнаха като слѣпци въ тъмнината.

Преди още да стигнатъ края на пещерата, тѣ влѣзоха въ друга помалка, но по-свѣтла. Неусѣтно тѣ нагазиха въ локва вода и зашрапахъ съ боситѣ си крака. Димето вървѣше следъ Велко и се чудѣше, откъде може да иде тази свѣтлина, когато неочаквано предъ тѣхъ блесна една свѣтла дупка и презъ нея тѣ видѣха небето съ залязващото слънце.

— Ура!... Небе... Небе...

Двамата забързаха нататъкъ. Колкото повече приближаваха, толкова дупката ставаше по-голѣма и въ пещерата по-свѣтло.

(Следва)

I

въ селото ни премина
съ огроменъ бѣлъ орелъ, —
надъ нашата градина
мина гордо и смѣлъ.

орлитѣ — свободата! —
съ могжитѣ крила
летятъ отъ земята
въ синята мъгла.

живѣятъ по скалитѣ
въ своята самота, —
до грѣбе имъ въ очитѣ
та за свобода!...

II

вѣрмѣ ненадѣйно отгоре,
то шумъ и тревога разлѣ, —
близаха смаяни хора
биха въ небето чела.

Самолети

Стихотворение отъ Йорданъ Джбравинъ

Тамъ крила е широко разперилъ
като бѣлия волень орелъ
самолетъ — сякашъ слънцето мѣри
отъ незнайно гнѣздо излетѣлъ.

Съсъ крила на могща машина
километри стотици лети
надъ поля, планини и долини
и брѣмчи, и брѣмчи, и брѣмчи...

Щомъ поискатъ богатитѣ хора
да заминатъ за чужди страни,
самолетътъ просторитѣ пори
и брѣмчи, и брѣмчи, и брѣмчи...

А далече — днесъ бати разказа —
но не помня въ коя ли земя
самолети лѣкарства разносятъ
и храна, и сърдечни писма...

Колко умно създалъ е човѣкътъ
тая птица съ могщо сърдце
да достига тъй скоро и леко
задъ морета поставена цель,

дето страдатъ дечицата болни
и надъ полюса чакъ да лети
и сърадвамъ на твърдата воля
на героитѣ — смѣли летци!

Но защо всѣка вечеръ говорятъ
съ толко грижа и толкова жаръ,
че убивали нѣкжде хора!...
и дали съмъ ги вѣрно разбралъ?!...